

İSTANBUL'DA YAŞAM KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

9-11 Kasım 2006, İstanbul

9 Kasım 2006 Perşembe, 14.00

Üçüncü Oturum: Dil, Eğitim ve Gençlik

Kültür ve Gençlik

Özcan Köknel*

Özet

Bebek dünyaya doğal, evrensel, ortak insan kimliğiyle gelir. Cinsel kimlik, ergenlik yaşında kazanılır. Çocuk/genç; içinde yaşadığı, büyüdüğü, geliştiği doğal ve toplumsal ortam, aile çevresi, yakın ve uzak toplumsal çevre, toplum içindeki durumu, rolü ve yeriyle değişik kimlikler kazanır.

Kültür, insanlık tarihi boyunca oluşmuş değerleri, duyguları, kavramları içeren hazır davranış kalıpları ve şemalardır. Bu kalıplar kuşaktan kuşağa geçer. Kültür aktarılır, iletilir, öğretilir, paylaşılır. İnsanın doğup büyüdüğü, içinde yaşadığı doğal ve toplumsal çevreye, ortama uyum sağlamak amacıyla yaptığı girişimlerin sonucunda oluşur. Başka bir deyişle kültür, beslenme, uyku, korunma gibi temel; cinsellik gibi fizyolojik; ilgi, sevgi, güven, saygınlık, özgürlük, özerklik, yaratıcılık ve üreticilik gibi ruhsal toplumsal gereksinimlere doyum sağlamak amacıyla yapılan girişimlerden doğmuştur. Kültür, davranış kalıplarıyla şemaları simgeleştirir. Toplumsal ilişkiler ve iletişim, birincil ve ikincil toplumsal kurumlarda yer alan simgesel sistemlere göre biçim ve renk kazanır.

Bireysel ve toplumsal olarak insanlar, insanlık tarihi boyunca evrensel kültürde de yer alan farklı bilimsel, felsefi, metafizik ve politik değerleri; kişilik yapılarına, eğitim, öğrenim düzeylerine göre benimseyebilirler.

Filozof Friedrich von Hayek, 21. yüzyılda üç temel eğilim olduğunu saptamıştır:

- Özgürlük isteği, liberalizmin önceliğidir.
- Eşitlik isteği, sosyalizmin önceliğidir.
- Güven ve istikrar isteği, muhafazakarların önceliğidir.

Sağlıklı toplumlarda bu öncelikler esnek bir dengeye ulaşmıştır.

Evrensel kültürün çağdaş değerlerine ulaşamayanlar, bu değerleri benimseyemeyenler, muhafazakar kültürün değişmez, güvenli sınırlarını aşamazlar. Zamanla çağın gerisinde kalır, tutucu ve gerici değerlere sığınır.

* Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi.